

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.



Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

The Largest Semi-Weekly in the United States of America

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BENT SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 68. — Štev. 68.

DULUTH, MINN., MONDAY, AUGUST 24, 1914. — PONEDELJEK, 24. AVGUSTA, 1914.

Volume IV.—Letnik IV.

Srbi izvojevali po štiridnevni hudi bitki veličastno zmago nad avstrijskimi četami.

ŠTIRJE AVSTRIJSKI POLKI DO MALEGA UNIČENI. — VRHOVNI POVELJNIK 21 DIVIZIJE AVSTRIJSKE INFANTERIJE PADEL V BITKI S SRBI, KAKOR TUDI POVELJNIK 28. PEŠPOLKA. — 200.000 MOŽ BROJEČA VOJNA SILA AVSTRO-OGRSKE ARMADJE V BITKI S SRBSKIMI ČETAMI POPOLNOMA PORAZENA. — AVSTRIJA KLIČE POD OROŽJE ČRNO VOJSKO. — KOTOR BOMBARDIRAN PO FRANCOZIH — ČEŠKI IN POLJSKI VOJAKI SE ZAČELI PUNTATI. — ANGLEŽI NAMERAVAJO ZASESTI TRST. — JAPONSKA NAPOVEDALA NEMČIJI VOJNO. — NEMCI NAZNAJAJO ZMAGE, TODA UTRDBE V LUETTICH SE ŠE VEDNO DRŽIJO. — VOJNA MED AVSTRO-OGRSKO IN ITALIJO. — NEMCI ZAHTEVAJO OD BELGIJE 40 MILIJONOV DOLARJEV VOJNE ODŠKODNINE. — NEMCI ŽE V BRUSLJU. — GLAVNO MESTO PREMESČENO V ANTWERPEN. — POLOŽAJ V ALZACIJI. — VELIKA BITKA MED NEMSKIMI IN ZAVEZNIMI ČETAMI SE JE PRIČELA.

Niš, Srbija, 23. avg. — Uradno se poroča, da so doživeli avstrijske čete v Srbiji velikanski poraz. 91., 102., 11., in 28. avstrijski polki so bili popolnoma pobiti. Vrhovni poveljnik 21. divizije avstrijske infanterije je bil ubit, kakor tudi poveljnik 28. polka. Sedemnajst avstrijskih monitorjev na Donavi je potopilo srbsko topništvo.

Velikanska bitka med avstrijskimi in srbskimi četami se je začela dne 20. avg. Avstrijske čete so pri svojem prodiranju naletele na srbsko armado, in kmalu je bila v teku huda bitka. Avstrijska vojna sila je štela 200.000 mož, katerim je stala nasproti velika manjšina srbske armade. Toda Srbi so se vojskovali kot levci, da so se morali končno Avstrijci z velikanskimi izgubami umakniti. Srbi so napravili lep vojni plen.

Avstrija piska iz zadnje luknje.

London, Anglija, 22. avg. — Iz Dunaja naznanjajo turški Exchange Telegraph Co., da je poklicala avstro-ogrsko vlada pod orožje vse moške v starosti od 20 do 42 let.

Bombardiranje Kotora.

London, Anglija, 22. avg. — Iz Cetinja naznanjajo, da so začele v sredo francoske in angleške bojne ladje obstreljevati avstrijske utrdbе v Kotoru. Z gore Lovćen so jim pomagale pomorske baterije.

Iz Bosne poročajo nadalje, da je prišlo med Avstrijci in Črnogorci do bitke, v kateri so izgubili prvi 200 mož.

Potrjene avstrijske izgube.

London, Anglija, 22. avg. — Oficijelno se potrjuje, da so izgubili Avstrijci v tridnevni bitki ob Drini 20.000 mož.

Čehi se puntajo.

London, Anglija, 21. avg. — Poročevalec lista "Daily Mail" brzojavlja iz Petrograda, da je dobil tamošnji list "Novo Vremja" iz Kieva poročilo, glasom katerega so dobili domaćini Čehi poročila od svojcev, da so se začele češke in poljske čete v Avstriji puntati, ter da so vojaki ustrelili častne kličice: "Doli s cesarjem Viljemom, doli z Avstrijo, doli z Rusijo."

Naznanja se nadalje, da je bilo glavno mesto kraljevine Češke, Praga več dni v rokah puntarjev, dokler niso prišle "častne" čete, ki so nastopale z vso grozoto. Vojaki polkov, katerih služijo Nemci, niso prizanašali niti ženam in otrokom. Vsakega Čeha, katerega so dobili na ulici, so neusmišljeno umorili. Slednjič so kakor navadni roparji naskočili na trgovine ter jih izplenili.

Grozote Avstrijcev v Srbiji.

London, Anglija, 22. avg. — Iz verodostojnih virov poročajo, da so avstrijske čete strašno gospodarile v onih krajih, kjer se jim je posrečilo priti na srbsko ozemlje. Ponorjeni vojaki (večinoma madžarskih polkov) so požigali ter ubijali žene in otroke. Srbska vlada je naznanila vlastem to dejanje, ki je v največjem nasprotju z mednarodnim pravom.

Angleži zasedejo Trst?

Rim, Italija, 22. avg. — Nek list v Benetkah naznanja, da je angleška admiraliteta naznanila tržaškim prebivalcem, da boče Velika Britanija zasede Trst. Tržačanom je bilo obljubljeno, da se jim ni treba ničesar bati. V Italiji je to naznanilo umevno vzbudilo velikansko presenečenje.

Japonska napovedala Nemčiji vojno.

Washington, D. C., 23. avg. — Tukajšnji japonski poslanik je danes obvestil Združene države, da je Japonska napovedala vojno Nemčiji. Amerikanska vlada je bila naprošena, naj skrbi za varnost Japoncev v Nemčiji.

Trdnjave v Luettich (Liege) se še držijo.

London, Anglija, 23. avg. — Iz Ostende se brzojavlja, da se trdnjave pri Liege (Luettich) še vedno držijo. Nemci prodirajo ob temu naprej.

VELIKA BITKA.

London, Anglija, 23. avg. — (1.15 zjutraj). — V soboto zjutraj se je začela velika bitka med nemškimi in zaveznimi četami. Bojna črta se razteza od Namurja do Charleroi, kakih 20 milj daleč.

PRODIRANJE NEMCEV.

London, Anglija, 23. avg. — Belgijsko glavno mesto Bruselj je padlo, in se sedaj pomičejo nemške čete proti Antverpnu, kamor se je preselil dvor. Armada zaveznikov, ki šteje najmanj 5 francoskih in 3 angleške armadne zbroje, se je po hudih bitkah umaknila v utrjene postojanke, kjer hoče pričakovati sovražnika.

NEMCI ZMAGUJEJO.

Washington, D. C., 22. avg. — Oficijelno se naznanja, da so nemške čete izvojevale sijajno zmago nad Francozi med Metzom in Vi-gesen. Podrobnosti niso naznanjene.

NEMCI ZAHTEVAJO ODŠKODNINO.

London, Anglija, 22. avg. — Nemci zahtevajo vojno odškodnino, in sicer 40 milijonov dolarjev od mesta Bruselj, in 10 milijonov od Luetticha. Plačilo te svote bi Belgijce hudo zadelo, in se sploh ne ve, kako naj bi ta mesta ustregla tej zahtevi. Gotovina bank teh mest je bila prepeljana v Antwerpen, da se je tedaj bati, da bodo hoteli Nemci na drug način priti do denarja.

MOBILIZACIJA ITALIJE.

Pariz, Francija, 22. avg. — Italija je odredila splošno mobilizacijo. Italijanski kralj je sicer hotel varovati nevtralnost, toda ministristvo ga je prepričalo, da Italija ne more delj mirno gledati sedanjega konflikta.

PADEK BRUSLJA.

Berolin, Nemčija, 22. avg. — Semkaj je dospela kratka brzojavka, naznanjajoča, da so nemške čete zavzele belgijsko mesto Bruselj.

PRODIRANJE NEMSKIH ČET.

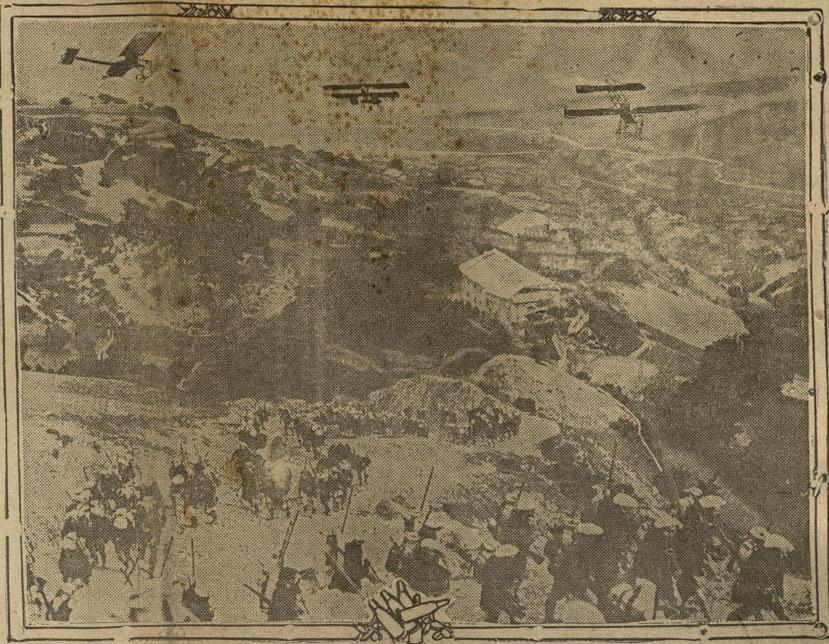
Pariz, Francija, 23. avg. — Nemške čete so tako v Alzaciji kakor v Lotaringiji začele z ofenzivo. Francozi se počasi umikajo nazaj. Vojni departament naznanja, da so se morale francoske čete, ki so upadle v Lotaringijo, umakniti. Njim nasproti je stala ogromna vojna sila združenih nemških in avstrijskih čet. Avstrijci so prišli zaveznikom na pomoč skozi Konstantško jezero. Združene avstrijske in nemške čete so prodrele do Cerney, samo 5 milj od trdnjave Muehlhausen, katero so pred dnevi zavzeli Francozi.

London, Anglija, 22. avg. — Nemške čete so prišle danes do obali Belgije ter zasedle Ostende.

NEMSKO-JAPONSKI SPOR.

Washington, D. C., 22. avg. — Japonska vlada je naročila svojemu pooblaščenecu v Berlinu, naj odpotuje jutri ob štirih iz nemškega glavnega mesta, ako do tedaj nemška vlada še ni odgovorila na ultimatum Japonske.

FRANCOSKI LETALNI STROJI NEMSKIM ČETAM.



V sedanji evropski vojni igrajo tudi veliko vlogo zrakoplovi in letalni stroji. Gorenja slika nam kaže francoske aeroplane, stražarje gorske prelaze v Bonhomme in Sainte-Marie-aus-Mines. Francoski vojaški letalni stroji bodo vsekakor v bojnih v gorskih krajih delali mnogo preglavice prodirajočim sovražnikovim četam; letalci so oboroženi z bombami, nekateri francoski vojaški letalni stroji so pa tudi opremljeni z brzostrelnimi puškami.

VOJSKA NE DOVOLJUJE ODGOĐITEV KONGRESA.

Republikanci bi šli radi na počitnice, toda temu se je uprla demokratska večina zbornice.

REPUBLIKANCI BI ŠLI RADI NA POČITNICE, TODA TEMU SE JE UPRLA DEMOKRATSKA VEČINA ZBORNICE.

Washington, D. C., 21. avg. — Vodje republikanske stranke v senatu so napravili poizkus, doseči odgoditev kongresa dne 26. avg. toda s tem niso imeli sreče, ker se je demokratska večina uprla tej zahtevi. Senator Smoot iz Utah je predlagal svojim tovarišem demokratom, naj bi se vršile seje tudi ponoči, da bi mogel rešiti kongres svoje posle tekom desetih dni, da se bi mogel potem odgoditi prihodnjo soboto.

Vodje demokratske stranke pa so prišli do prepričanja, da tega ni mogoče storiti. Zdi se jim namreč, da bi bila to velika politična napaka, in da bi prišla dežela v neprimliko, ako bi se kongres odgodil, predno doseže evropska kriza točko, ko bo mogoče natančneje presoditi posledice vojne na tujakajšnje razmere. Bori se tudi, da bi prišel zakladni urad v stisko, da bi bilo treba sklicati posebno zasedanje, kar bi napravilo v deželi slab utis in bi škodovalo demokratom pri prihodnjih volitvah.

V vladnih krogih si še niso na jasnem, ali ne boje potrditi naložiti novih davkov, da se pokrije primanjkljaj, ki mora nastati, ker so odpadli carinski dohodki. Predsednik Wilson upa, da tega ne boje treba storiti, toda kongres se ne sme odgoditi, da more za slučaj potrebe ukreniti vse potrebno. Kakšni novi davki naj se naložijo, ako bi nanesla potreba, tudi še ne vedo. V vladnih krogih menijo torej, da je najboljšje, ako imajo pri rokah kongres za vse slučaje.

AVSTRIJSKI CESAR NEVARNO OBOLEL.

London, Anglija, 24. avg. — Iz Rima brzojavljajo, da je avstrijski cesar Fran Josip tako nevarno obolel, da je pričakovati njegove smrti vsak trenutek.

ZVEZNA PREISKAVA PODRAZENJA ŽIVIL.

Prvo zaslišanje se je že vršilo v Chicago, Ill. — Iz Washingtona zahtevajo temeljito preiskavo.

Chicago, Ill., 22. avg. — Pri preiskavi, katero vodi zvezna vlada radi podrazenja živil, so bili zaslišani kot prve pričre predstojniki oddelkov Cudahy Packing družbe. Harry Wilkins in E. C. Shepard sta prišla s knjigami omenjene družbe, zaslišal ju je pomožni okrajni pravnik Hopkins. Tekom tega tedna se je zglasilo sicer že več nastavljenec velemesarjev v uradu zveznega pravnika Wilkersona, ki so se ponudili, da izpovedo o poslovanju klavnice, toda zvezni pravnik se s tem ni hotel zadovoljiti. To pa vsled tega, ker jih ne more vzeti za pričre, ker so se ponudili prostovoljno, da bi gotovo zagovarjali velemesarje. Sheparda in Wilkina je pa poklicala zvezna oblast, in knjige sta morala prineseti seboj na tozadevni ukaz. Kaj sta izpovedala, ni bilo mogoče natanko dognati, gotovo pa je, da sta hotela oprati velemesarje s trditvijo, da živinorejca v Združenih državah ni istosčasno napredovala s prihrastkom prebivalstva.

Iz Washingtona naznanjajo brzojavnim putem, da mora biti po vsej deželi se vršeca preiskava o podrazenju živil temeljita, in da je kmalu pričakovati obtožb. Proti vsem onim, ki umetnim putem dražijo živilske potrebščine, se boje postopalo z največjo brezobzirnostjo.

NOVI PROVIZORIČNI PREDSEDNIK MEKSIKE.

Mexico Ciudad, Mex., 21. avg. General Venustiano Carranza, vrhovni načelnik armade konstitucionalistov in od večeraj provizorični predsednik Mekske, je prišel včeraj popoldne v glavno mesto Meksike, kjer ga je ljudstvo pozdravljalo z največjim navdušenjem. Ceni se, da je tvorilo več kot 150.000 ljudi špalir, skozi katerega je šel novi predsednik s svojim spremstvom v Narodno palačo. Ljudstvo je glasno nazdravljalo novega predsedniku in novi vladi.

GATASTROFA V CEIBA ZAHTEVALA 40 ŽRTEV.

Washington, D. C., 21. avg. — Glasom neke brzojavke je državnemu departamentu se je poročilo v Ceibi v Hondurasu novo carinsko poslopje, in pri tej nesreči je izgubilo življenje 40 ameriškanskih in angleških delavcev. Takoj po katastrofi je izbruhnil požar. Podrobnosti še niso javljene.

Agliardi. Navzoči so položili prisego, da do smrti ne bodo izdali ničesar o teku posvetovanj.

O prihodnjem papežu ugiblje list "Messagero" sledeče: Italijanski kandidati smejo računati z glasovi francoskih, angleških in ameriškanskih kardinalov, in bodojo torej prodrli s svojim kandidatom. Španci se bodo pod vodstvom kardinala Merry del Val pridružili Avstrijcem in Nemcem.

Italijanski kandidati so: kardinal Ferrata, ki je prijazen Francozom, kardinal Maffi, ki se nagiblje Nemčiji, ter kardinal de Lai, ki ima mnogo pristašev, ker bi vodil ravno tako politiko, kot umrli papež Pij X.

VOLITEV NOVEGA PAPEŽA RADI EVROPSKE VOJNE OTEŽKOČENA

TRUPLO UMRLEGA PAPEŽA PIJA X. NA MRTVAŠKEM ODRU. — PRVO ZBOROVANJE KARDINALOV SE JE ŽE VRŠILO. — MED KARDINALI OBSTOJIO TRI SKUPINE, ZA KANDIDATE SE IMENUJEJO KARDINALI FER-RATA, MAFFI IN KARDINAL DE LAI.

Rim, Italija, 21. avg. — Truplo pokojnega papeža Pija X. so položili na mrtvaški oder. Njegova sestra Anna Sarto je vsled razburjenja težko obolela, ter se nahaja pod zdravniško oskrbo dr. Amicija. V Vatikanu delajo priprave za pogrebne svečanosti.

Od 5. do 7. ure je ležalo truplo pokojnega papeža na mrtvaškem odru v prestolni dvorani. Oblečen je bil v belo obleko, na rokah je imel svilene rdeče rokavice, zlata mitra je pokrivala glavo. Obraz pokojnika je kakor iz voska. Kardinali so prišli v znamenje žalovanja z violetnimi čepicami, ter so poklekli ob obeh straneh mrtvaškega odra.

Danes zjutraj so truplo zopet izpostavili in je potem prenesli v cerkev sv. Petra.

Baltimore, Md., 21. avg. — Kardinal Gibbons je odpoval danes popoldne s White Star parnikom "Canopic" v Rim.

Rim, Italija, 21. avg. — Dr. Marelliha je izjavil, da je papež vojnska hudo potrla, da ga ni bilo pomiriti, ker mu je bilo vedno pred očmi, da boje moralo toliko ljudi umreti v vojski. Rim je oblekel žalobno obleko. Vse trgovina so zaprte, v cerkvah je polno ljudstva.

Rim, Italija, 21. avg. — Italijanski minister za znanjosti je obvestil vse italijanske zastopnike v inozemstvu, da prevzame vlada popolno garancijo za nedotakljivost konklava. Kardinali se zbog sedanje evropske vojne ne bodo mogli tako hitro sestati, da se bodo tedaj izvolitev novega papeža precej zavlačila. Takozvani politični kardinali, na čelu jim kardinal Agliardi, hočejo pozvati vse cesarje, kralje in predsednike vojsku-

jočih se vlasti, naj sklenejo za časa volitve novega papeža premirje. Apelirajo za pomoč na Združene države, kot največjo nevtralnno vlast.

Kardinali se trudijo, da radi narodnosti ne bi mogoče prišlo do razkola. Takozvani sveti kolegij obstoji iz 65 kardinalov, da je torej treba 42 glasov za izvolitev.

Od 65 kardinalov jih je sedem Francozov, pet Špancev, dva Angležja in dva Portugaleca, ter po en kardinal iz Irske, Belgije in Canade. Skupaj torej 19. Drugo skupino osmorice tvorita dva kardinala iz Nemčije in šest iz Avstro-Ogrske. Nevtralna skupina obstoji iz treh Amerikancev, ter po enega kardinala iz Brazilije in Holandske, skupaj torej petih kardinalov.

SLOVENSKO KATOLIŠKO



ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOZEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa. I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa. II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEČ, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAČ PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa. II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conamangh, Pa. III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas. I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, R. F. No. 2, Pittsburgh, Kansas. II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2, Box 11 1/2, Bridgeport, O. I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa. II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — Medtem, ko zatrjujejo velemesarji v Chicagu, da so poskočile cene mesu samo za tri četrtine centa od začetka vojne v Evropi, naznanja nek tukajšnji mesar, da to ni res in da znaša razlika med prejšnjimi in sedanjimi cenami mesu že tri cente pri funtu. Naznanil je tudi, da hoče to dokazati pred pristojnimi oblastmi. Meso postaja vedno dražje.

Včeraj, v nedeljo zvečer, se je vršilo veliko zborovanje Poljakov v cerkvi sv. Petra in Pavla. Shod je bil sklican, da se posvetujejo tukajšnji Poljaki o predlogu Rusije, ki je kakor znano obljubila Poljakom avtonomijo in več drugih ugodnosti, ako ji pomagajo v sedanjih vojni. Natančneje poročilo o tem priobčimo prihodnjice.

Eden najstarejših tukajšnjih hotelov, St. Louis hotel, ki je tudi našim rojakom za severozapadu dobro znan, je v nevarnosti, da izgubi pravico točenja. Licenca boče najbrže preklicana, ker so se prodajale pijače po policijski uri. Zasliševanje v tej zadevi se vrši danes.

Iz tukajšnjega glavnega policijskega stana naznanjajo, da krožijo po mestu ponarejeni srebrni dolarji. Ponarejeni denar izdajata dva mladeniča, ki sta, kolikor dosedaj znano, opeharila že dva saloonerja.

Čez meddržavni most, ki veže Duluth s Superior, se je prepeljala lansko leto 1,948,525 oseb. Tako naznanjajo iz urada električne polnilne železnice. Z avtomobili, vozovi in peš se je poslužilo tega mesta nad dva milijona drugih ljudi.

John Trekovič, gozdni delavec, je vložil v okrajnem sodišču odškodninsko tožbo proti Virginia & Rainy Lake Lumber družbi, ter zahteva odškodnino v znesku \$2.500. Svoje zahteve utemeljuje s tem, da ga je pri delu v Camp št. 5 v Cooseberry dne 25. feb. 1913 brenil konj, ter mu poškodoval desno nogo.

Temperneniki so na delu, in kakor zatrjujejo iz krogov suhačev, mora postati mesto Duluth do leta 1920 popolnoma suho. Organizoval se je poseben komite, ki bo delal povsod reklamo za temperence.

V našem uradu so se zglasili: — Rojak Tone Fritz, gostilničar na Eveleth s svojimi 4 hčerkami; rojak Karol Zgonc, gostilničar na Chisholm, Minn., z rojakom Ant. Lavrič, ki je tako ponesrečil, da je skoro slep, k glavnemu odboru S. N. P. J. v Chicagu radi odškodnine. Zglasil se je pri nas nadalje znani rojak Anton Mahne iz Chisholma, Minn.

Aurora. — Težko je dobiti tako vasico, za katere blagor bi predstojniki tako skrbeli, kakor je Au-

ror. Kar je le količkaj vsaj navidezni napak, se mora vse odstraniti, tako ukazuje naš g. Darow. Tako so bili npr. naši molzni dvoparklarji nadležni v jutranjih urah nekaterim ljudem. Naš tako zaželjeni mir je bil mnogokrat kaljen in ogrožen z neprijetnim mukanjem. Gospod Darow je začel premišljevat, kako bi bilo mogoče rešiti ta problem, in res je iztaknil pravo. Napovedal je vojno kravam v jutranjih in večernih urah, začelo je padati z biči po nedolžnih dvoparklarjih, da so se začeli ljudje pritoževati. Naš župan je uvidel, da je s to gonjo ustrelil velikega kozla, zato je moral zopet začeti študirati, kako potolažiti razburjene duhove. Ukazal je najetim kravjim pastirjem, da morajo pobrati zvonce, in razoroževanje rogate živine se je pričelo. Tako bi bilo torej vse v redu, samo je sedaj vprašanje, kaj boče napravil g. Darow s kravjimi zvoncei. Nekateri ugibljejo, če mu ne bi kazalo odpreti prihodnjo spomlad trgovino "pod roko", a drugi so pa zopet mnenja, da boče mogoče napravil s kravjimi zvoncei mirozov pri prihodnjih županiških volitvah. No, bomo že videli, kaj se izkuha iz tega. — A. E. P.

Bovey. — Neko tukajšnje srbsko društvo je nabralo na en sam dan lepo svoto \$800,00, ki se pošlje srbski družbi rdečega križa. Tajnik društva je Nick Demič.

Buhl. — Tukajšnji gasileci so priredili veliko slavnost, katere se je udeležilo razum domačinov okoli 2000 okoliških prebivalcev. Vršile so se tudi dirke in druge športne prireditve.

Chisholm. — Lovrene Paskevan, ki opravlja posle za Nick Koseviča, ki se nahaja v Evropi, je dobil od tega pismo, v katerem mu naznanja z dnem 30. julija iz Bazla v Švici, da še sedaj ne ve, kdaj se boče mogel vrniti v Ameriko, ker so radi vojne pretrgane vse prometne zveze. Kosevič je odpotoval iz Zagreba dne 27. julija, in kakor pravi v poslanem pismu, ni imel niti toliko časa, da bi vzel seboj svojo prtljago. Pooblaščenec Paskevan pričakuje kmalu natančnejših poročil.

Ely. — Velika nesreča se je zgodila v rudniku na section 30, ko je iz dosedaj še nepojasnjenega vzroka eksplozivni dinamit. Pri eksploziji je bil ubit finski delavec William Viljanen, težko ranjen pa je bil Hrvat Josip Dunovič. Viljanen je umrl v bolnici kmalu zatem, ko so ga prepeljali tja, in tudi Dunovič najbrže ne ostane pri življenju.

Društvo sv. Barbare št. 2, sprejema sedaj tudi ženske članice, in sicer v dva razreda. Zavarovalnina za 1. razred je \$500,00.

Pristopnina znaša \$1,00, mesečnina 50c. V drugem razredu znaša zavarovalnina \$250,00, pristopnina je plačati \$1,00 in na mesec 25c.

Kdor hoče dati upisati svojo soprogo, to lahko stori pri seji dne 30. avgusta v stari cerkveni dvorani. Pozdrav vsem članom. — Fr. Pengal.

COLORADO.

Gilbert. — Tukajšnji urar Josip Cimzar je izvršil model, ki predstavlja v miniaturi rudarstvo. Model je izvršil zelo lepo ter predstavlja vrednost več kot 800 dolarjev. Model boče razstavljen.

Cheer. — 26 let starega delavca Victor Pesonena iz Dulutha je povozil vlak Duluth, Winnipeg & Pacific železnice na nekem križišču. Vse razmesarjeno truplo so prepeljali v Virginijo.

Hibbing. — Veliko zanimanje vlada za poljedelsko razstavo, ki se boče vršila tukaj. Pričakuje se posebno veliko obiskovalcev iz Dulutha, na "Duluthski dan" ki se vrši 5. septembra. Duluthčani pridejo s posebnim vlakom.

Preteklo sredo smo imeli tukaj velik požar, največji od časa, ko je pogorelo Haley gledališče, ki je napravil škode za \$15.000. Zgorelo je tudi sedem konj. Gasilec se je po trupalpomem delu posrečilo zadušiti plamene. Kako je nastal ogenj, še ni znano.

Banke so bile obveščene, da naj ne izplačajo čeka št. 12.665, katerega je izstavila Winton Dear družba za Mike Bruica za svoto \$59.65. Bruicu je bil ukraden ta ček in še 95 dolarjev v gotovini.

Zdravstveni urad ponovno opozarja prebivalstvo, naj prej prekuha vodo, predno jo rabi za domačo potrebo. Voda vsebuje namreč kali bolezni.

Mountain Iron. — Na poti domov s cerkve je bil v nedeljo napaden farmer Keach in oropan za \$15,00. Ropar ga je pobil na tla s pivsko steklenico. Keach je javil napad policiji, ki sedaj zasleduje storilca.

Winton. — Tukaj se je pojavila škrlatica, zdravstveni urad je ukrenil vse potrebno, da se ta bolezen ne razširi.

NORTH DAKOTA.

Crosby. — Žito je tu zelo bogato obrodilo, farmerji govorijo, da boče dala pšenica od 20 do 25 bušljev na akre. Poljske delavce plačujejo po \$3,00, mlatičem se pa obljublja celo \$4,00 in hrano. — Frank Snidar.

OHIO.

Cleveland. — Umrl je tukaj eden starih Clevelandčanov Anton Kolar, dolgoletni gostilničar, zadnje čase bivajoč na 3222 Lakeside ave. v starosti 54 let. Bil je član dr. sv. Vida, št. 25. K. S. K. J.

Ponesrečil se je rojak Primož Pust, stanujoč v Collinwood. Delal je v Transferhouse, in mu je stroj silno poškodoval nogo.

Barberton. — Par vrstic sporočam iz Barbertona. Kar se dela tja, je stvar ta. Ene tovarne delajo s polnim časom, ene pa en teden po osem ur na dan in štiri dni na teden, drugi teden pa že vprašujejo, kdo hoče čez uro delati, tako da se niti dva tedna ni delalo dosedaj še enako. Delo pa človek v resnici teko dobi.

Sporočati moram o dogodku, ki se je pripetil v nedeljo, 2. avgusta v tovarni za izdelovanje sede. Nad 60 čevljev visočine je padel na tlak Frank Cankar. Polomil si je obe nogi, rebra in čeljusti in umrl je tri ure pozneje. Bil je doma iz Iga Studence pri Ljubljani, kjer je imel tudi svoje posestvo. K družini ni pripadal nobenemu, ker je bil že v 49. letu. Toda rojaki so mu vseeno preskrbeli še dosti doštujen pogreb kot se spodobi za človeka. V rojstnem kraju zapuščala žena in tri otroke, mater, brata in tri sestre. Po poklicu je bil mizar in tesar. Čudno je, da je njegova nadarjenost razvijala rapidno. To je konstatiral tudi bordeauxski vseučiliški profesor Hobbes, ki je vsakih štirinajst dni obiskoval dečka. Kakor duševno se je začel deček razvijati tudi telesno. — Francoski akademiki so iznajdbo ruskega zdravnika vzeli na znanje z burnim ploskanjem.

se zadolžiti Prišel je zopet v Barberton pred letom in pol, da si zopet kaj prisluži. In prislužil si je smrt, siromak! P. v. m.!

Kolikokrat je avstrijska armada zasedla Belgrad.

Srbski Belgrad je prišel prvič v roke avstrijske armade za časa vojne svete lige proti Turkom koncem sedemnajstega stoletja. Zavezli so ga l. 1688. Avstr. zmagovita armada je leta 1689 zavzela tudi Niš in Vidin. Cesarski general grof Piccolomini je zasedel Prištino. Prizren in Peč. Njegova armada je vpepela Skoplje. L. 1690. se je avstrijska armada umaknila. Srbi, ki so pomagali avstrijski armadi, so se tedaj preselili na Ogrsko. Nato je bil Belgrad zopet 27 let pod turško vladjo. Pod vladarstvom Karla VI. se je začela nova vojna s Turki in slavni voškovođa princ Evgen Savojski je zmagovito koval 16. avgusta l. 1717 v Belgrad. Vojna je z vsepomembnečala in v miru v Požarevu je morala Turčija odstopiti Avstriji severno Srbijo do južnega brega srbske Morave. Ustanovili so srbsko kraljestvo, na čelu katerega je ostal vojski guverner. Za časa avstrijske vladje so začeli z rudarstvom, steklarstvom in svilarstvom v Srbiji. Dežela pa je bila vseč vojne zelo opustošena. Tako so v tedanjim srbskem kraljestvu l. 1721 razen Belgrada našli 693 posestev in 30.000 prebivalcev. L. 1722 so dosegli največji domov davkov, namreč 105.000 goldinarjev. L. 1739 je bilo srbsko kraljestvo zopet izgubljeno. Cesarska armada je podrla belgradske utrdbe ter izročila mesto Turkom. Turški palu mesece je vladal nad Belgradom do l. 1789, ko ga je general Lavdon pod vladjo Jožefa II. zopet zavzel. Od Srbije so zasejli večji del nego l. 1717. Toda v miru Svjetskim l. 1791 so zopet vse, z Belgradom vrnilo Turčiji. V 19 stoletju ni Avstrija več napadala Turčije. Da, zavrnila je celo predlog Napoleona I., da se razdeli Balkan.

Segundo. — Prosim blagovolite imenovati vse postaje društva sv. Barbare, spadajoče v Forest City, Pa., katere so nam darovale ter pomagale v sedanjih stiski in bedi. Do sedaj smo prejeli darove od sledečih postaj:

Postaja št. 9, \$5,00; postaja št. 63, \$5,10; postaja št. 13, \$5,00; postaja št. 31, \$5,80; postaja št. 67, \$10,00; postaja št. 56, \$5,00; postaja št. 81, \$5,50; postaja št. 60, \$3,00; postaja št. 11, \$4,00; postaja št. 10, \$3,00; postaja št. 78, \$11,75; postaja št. 25, \$5,00; postaja št. 16, \$5,00; postaja št. 18, \$2,65; postaja št. 3, \$5,00; postaja št. 82, \$1,30; postaja št. 17, \$6,50; postaja št. 38, \$1,20; postaja št. 27, \$3,00; postaja št. 77, \$4,75.

Lepa hvala vsem postajam in sobratom naše slavne organizacije sv. Barbare. Veliko gorja ste nam odvzeli z darovi, da bomo mogli še vnaprej vstrajati in se bojevati s kapitalizmom za naše pravice in pravice vsega delavstva. Ako hočete vi kedaj na takem stališču, kakor smo mi zdaj, tedaj se bomo tudi mi spomnili na vas, kajti nobeden ne ve, koliko bridkih ur ste nam prikrajšali. Toraj še enkrat lepa hvala vsem skupaj, kateri ste nam pomagali.

S sobratskim pozdravom, Luka Bergant, tajnik postaje št. 24. (Dr. pečat).

VABILO NA VESELICO,

katero priredi dramatični klub "Slovenec", dne 7. septembra. (Labor day) v dvorani društva sv. Barbare, Broughton, Pa.

VSPORED:

- Točka 1) Ples, pri katerem svira domača slovenska godba. Točka 2) Šaljiva pošta in srečolov. Točka 3) Igra: "Trije Ptički", v dveh dejanjih.

OSEBE:

- 1) Gostilničar, Anton Jann. 2) Špela njegova žena. 3) Rojač Nace Iglac. 4) Urar Pavel Zajec. 5) Piskrovec Joško Stermencel. 6) Sodnik. 7) Peter sodni sluga. 8) Straža.

USTOPNINA:

- Za moške za ples in igro ... 75c Za ženske za igro ... 25c Za mladino od 8—16 leta za igro ... 10c

Začetek plesa ob 2 uri pop. Začetek igre ob 5. uri pop. Slavno bčinstvo se uljudno vabi, da se vdeleži v obilnem številu. Uljudno se priporoča odbor dramatičnega kluba "Slovenec" v Broughton, Pa. (8—31 v.)

Našim gospodinjam!

Med trgovinami je velik razloček, in slovensko ljudstvo bo gotovo najboljše in najpoštenejše postreženo v edini slovenski nasebini na Chisholm. Mi vemo, kako težko Slovenci služijo denar; mi vemo kaj potrebujejo za življenje, in mi smov sejej pripravljene postreči jih z najboljšim blagom po kolikor mogoče nizkih cenah. Pridite in prepričajte se!

Pesavito & Stonich, grocerija Chisholm, Minn.

VAŽNO ZA ROJAKE.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Žagar, krojač in trgovec, Chisholm, Minn.

FIRST NATIONAL BANK Chisholm - - Minn. Kapital \$25.000. Preostanek \$29.316 Osebna odgovornost \$5,000,000. Obrestuje denar po 3% Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani. Posebno pozornost dajemo Slovincem. Pridite in se prepričajte!

Stephan Zgonc javni notar in gostilničar. Rojakom jamčim za dobro postrežbo, pristinskih pijačami in unijskimi smodkami. CHISHOLM, MINN. Telefon 83. 109 Lake Street

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARO ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA Baltimore and Ohio železnice CHICAGO DO NEW YORKA. PISITE: R. C. HAASE, Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN. po parobrodno knjižico, ki kaže vdbnosti te železnice do parnika.

Najgotovejši zaslužek je gotovo na farmi, in zato je tudi denar najboljši naložen na zemljišču. Če imate zemljišče, imate domačijo in imate zagotovljen kruh; nič vas ne briga, če so časi dobri ali slabi, če so stavke, izpopredelnost v industriji. Vi ste neprizadeti, imate stalno delo in stalni zaslužek, in kar storite je v vašo korist, ker je zemlja vedno več vredna, če se čisti in obdeluje in spreminja v lepo farmo. Kupite od kompanije, ki lasti zemljo, in je pripravljena vam pomagati, če potreba. Duluth & Iron Range železniška kompanija je ustanovila več lepo se razvijajočih nasebin po St. Louis county, Minn. Zemlja se zamore kupiti od \$15,00 naprej na lahka odplačila. Pišite za podrobnosti slovenskem jeziku na: L. B. ARNOLD, Land Commissioner 110 Wolwin Building Duluth, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je doblj DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTA (Minnesota Workmen's Compensation Act) Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljani Cena 15 Centov

ZAP... GLAVNEGA ZBOR... MILWAUKEE, WIS... 24. avgusta 1914.

Dopisi.

Kansas City, Kans.

Spšostovani urednik: — Zadnjič sem obljubil, da bodem o priliki kaj več poročal o Slovensko-Hrvatskem Domu, in to obljubo izpolnujem sedaj. Zemljišče za zgradbo Doma je že kupljeno in plačano. Dali so zanje \$2650 in se nahaja na peti in Elisabeth ulici, torej v sredi slovenske naselbine. Odbor zboruje vsak ponedeljek zvečer, pripravljene so delnice, ki se prodajajo interesiraneem. Za delnice jamčijo društva ter Dom, ki šteje sedaj približno že tisoč članov. Kljub slabim delavskim časom ima odbor za Narodni Dom v blagajni sedaj že nad sedemsto dolarjev brez delnic in brez kolekcije, in upati je, da se bode ta svota kmalu podvojila. Dne 6. septembra t. l. priredijo društva skupno veselico, na katero je vabljen ves slovenski narod, posebno pa člani S. D. Upati je, da ga ne bode rojaka, ki bi izostal. Da hitreje dosežemo svoj cilj, je treba, da si o pomore blagajna, kar na menda ne bode treba dolgo čakati. Pri zadnji seji je naznanil odbor, da ima nasprotnike, kar pa med nami Slovenci ni nič novega. Na nasprotnike se nam ni treba ozirati, pač pa se jih bodemo zapomnili. Dan obravnava že še pride. Naj se danes gradi cerkev, šola ali Narodni Dom, nasprotniki se pojavijo vedno, a pozneje izpremenijo svoje mnenje. Tako se bode zgodilo tudi tu. Kdor nasprotuje danes, se bode že še spokoril in se poboljšal.

V nedeljo sem se udeležil seje društva Presv. Srca Jezusovega. Videl sem dosti Slovencev in Slovenk, in je dopisnik A. S. zopet postavljen na laž, ko je pisal, da tukaj Slovencev ni. Če bode to laž kdaj preklial, moramo pač še počakati.

Konec dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, tebi, vrli "Narodni Vestnik", pa želim obilo naročnikov in predplačnikov. Ant. Žagar.

land rudnik. Tako se nam torej godi v tem demokratičnem času, katerega sem se bal že dolgo vrsto let. Radi slabih razmer torej ne svetujem rojakom hoditi sem za delom, ker ga ni mogoče dobiti, in je že dovolj brezposelnih. Kadar se delavske razmere obrnejo na boljše, bodem poročal.

Pozdrav vsem zavednim Slovencev širom Amerike. Mike Muhvič.

Chisholm, Minn.

Cenjeni urednik: — No, srečno smo dočakali, kar je bilo že dolgo prej prerokovano, začelo se je v stari Evropi strašno klanje, kjer nastopa brat proti bratu v morilnem namenu. Komu je to v korist, ali mogoče vojakom, ki morajo tavati lačni, žejni, raztrgani in izmučeni po močvirjih, vodah in gorah, da zasledijo svojega bližnjega, na katerega so potem prisliljeni streljati. V resnici je žalostno, da se gonijo v smrt ljudje v najljepši svoji dobi za nič in zopet za nič. Ali se mogoče vojskujejo za dobrobit človeštva ali za kmetovalca, kateremu onega koščka zemlje ne more nikdo vzeti. Ali je vojna mogoče za to, da varuje domovino? Nikakor ne, pač pa za to, da varuje kapitalizem.

Ali se moramo res odzvati klicu Avstrije in drugih držav, ki nas sedaj kličejo in vabijo? Nikakor ne. Dobro se še spominjamo za dobrote, katere smo tu uživali, in dobro vemo, kake dobrote nam ponujate sedaj, da bi nosili zdravo kožo za kapitalizem na prodaj. Na tisoče in tisoče bode vdov, na tisoče sirot, katerim je padel njihov prehranitelj v krivični vojni. Na milijone akrov zemlje bo uničene, kmetovalec, ki se je trudil leta in leta, bode moral zopet za četi skrajja delati in obdelovati opustošena polja. Vojska je za današnji civilizirani svet največja sramota.

Josip Ule.

Vojske bi bilo kmalu konec, če bi vse tiste, kateri napovedujejo vojsko, postavili k steni in brez vsake sodbe postrelili, mesto nedolžnih, krepkih in mladih ljudi. (Op. stavca.)

Superior, Wyo.

Uredništvo N. V.: — Ako se ne motim, je to prvi dopis v N. V. iz naše gorske naselbine, akoravno je ta list najzvestejši obiskovalec, ker ga je najti skoraj v vsaki hiši, posebno od časa, ko je postal glasilo društva sv. Barbare, spadajoče v Forest City, Pa.

Tukaj nas je kakih 60—70 Slovencev, toda kljub temu razmeroma majhnemu številu imamo 5 društev, ki pripadajo različnim Jednotam in Zvezam. Zato je naša iskrena želja, da bi se društva in Jednote prej ko mogoče združila v eno skupino, ker le v slogi je pin, napredek ni mogoč. Mi Slovanci zagotovljen napredek. Dokler se bode cepil narod v toliko skucenice imamo toliko Jednot in Zvez, ki se ločijo samo po imenih, pravila imamo pa skoraj enaka. Zakaj se tedaj ne bi združili skupaj v eno celoto, in s tem hranili denar. Ako izgubijo nekateri ljudje sedeže in mastne plače, na to se ne more ozirati.

J. S. K. J. je odložila točko združenja na pozneje, to pa vsled tega, ker je bilo na konvenciji nekaj zakletih sovražnikov S. N. P. J. Zakaj se ne bi takih stvari dalo na splošno glasovanje, da bi članstvo odločevalo in pokazalo, če je za združenje ali ne. Na posameznike se vendar ne moremo ozirati.

Tukajšnje delavske razmere so slabe, kakor menda povsod. Imamo pet premogovih rovov, v katerih se pa slabo dela, samo od 2 do 4 dni na teden. Vrh tega počete dne 1. septembra pogodba po stari lestvici, in nam dosedaj še ni znano, kaj se bo zgodilo, če bodemo delali in dobimo počitnice. Stranke se v nekaterih točkah ne morejo sporazumeti. Kako se bode stvar iztekla, bodem svojačasno poročal.

Končno pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, Tebi vrli list pa želim obilo naročnikov — predplačnikov, da bi čimprej postal dnevnik. Anton Vehar.

East Palestine, O...

Cenjeno uredništvo N. Vestnik! Prizadeti vsled štrajka, kateri težji premogarje v državi Ohio že

od 1. aprila t. l., smo člani postaje števil. 49, S. K. P. D. sv. Barbare primorani se obrniti potom nam cenjenega lista Narodni Vestnik, ki je glasilo društva sv. Barbare, do vseh bratov in sester te organizacije in sploh do vseh rojakov in rojakin, ki čutijo z delavstvom za prostovoljne darove, da bi nam bilo mogoče vsaj plačati asesment. Razmere pri nas so tako slabe, da nimamo niti potrebnega kruha in nikakor ni bilo mogoče plačati asesment za mesec avgust. Obrnili smo se na glavni urad, da bi bila postaja suspendirana za nekaj časa.

Zatorej se prisrčno bračamo z zaupanjem do vseh postaj, katere so v bolj h. o. o. o. priručno in z zaupanjem do vseh čutečih Slovencev Slovenk, da bi se blagohotno odzvali z malim darom, ter bi nam poslali kakko pomoč. Bratje in sestre, če bi bil vam naš položaj znan, gotovo bi storili nekaj za nas, če le mogoče.

Naša postaja je vedno pomagala kolikor je mogla rojakom, ki so bili v različnih stvarkah. Letos je tudi do nas segla kruta kapitalistična roka, in naša postaja, ki je bila ustanovljena leta 1908, je prisiljena prositi slovensko javnost za pomoč.

Premogarji smo bili vrženi z dela radi postave, katere niso hoteli operatorji sprejeti. To je bilo že pred petimi meseci. Organizacija U. M. W. of A. nam je dala dosihmal \$8.50 podpore. Znano nam je, da so povsod skrajno slabe razmere, da je v Ameriki gospodarska kriza. Vendar v nekaterih krajih se še posluje, in mi upamo, da si boste cenjeni rojaki in rojakinje odtrgali par centov v namen pomagati bratom in sestrkam, ki so v bridkih razmerah.

Prispevki naj se blagovolijo pošiljati na postajnega tajnika Ant. Brelich, box 397, East Palestine, O. Imena darovalcev objavili bomo v glasilu.

Kansas City, Kans.

Cenjeni urednik: — Odmerite mi nekoliko prostora v priljubljem nam listu Narodni Vestnik, da nekoliko odgovorim dopisniku, ki je postal zopet v števil. 72 Amerikanskega Slovence nekaj svojih laži. Dopisnik, ki se podpisuje s XXX poziva druge, da naj mu odgovorijo. Brezimnega dopisnika pa dobro poznam, dosti odgovora mu pa ne morem dati. Veliko je pretrpel papir, ko ga je pritiskal s svojo debelo roko, ali pretrpel je vse, kakor bi tudi jaz. Poslal je dopise iz Kansas City, Mo., in celo iz Floride, dasi živi vedno na peti cesti. Čudno se mi zdi, da priobča Amerikanski Slovence take stvari: prepričan sem, da tega urednik N. V. ne bi napravil, ampak bi podučil dopisnina, naj se drži svojega dela pri Ch. Great Western železnici. Toliko pisari, zanimivega pa nič ne pove, dasi bi lahko. Zadnjič je prišel iz Rima leavenwoodski škof, katerega so sprejeli in mu skazali čast tukajšnji katoliki, samo Slovenci ne. Bilo jih je samo 17, kar pa je po mojem mnenju dovolj. Ljudje ki se trudijo čez dan, nimajo časa, da bi šli prodajat zija, in škof se že lahko zadovolji z manjšim številom. Nadalje bi tudi lahko poročal o cerkveni seji, na kateri se je naznanilo, da je dobička nad sedemsto dolarjev, kateri denar se bode porabil za odplačilo dolga na šoli. To se je zahvaliti našim Slovencev in Slovenkam, ki so ta denar zbrali skupaj. — Drugega dopisniku A. S. ne vzamem v obzir in ni me morem odgovoriti, ker ne vem na kaj, spomniti ga pa moram, da je tukaj pet slovenskih društev, in ne štiri, kakor on trdovratno trdi.

Pozdrav zavednim Slovencev in Slovenkam širom Amerike. Zastopnik.

Milwaukee, Wis.

Cenjeno uredništvo: — S konvencije K. S. K. J. dosedaj še ni poročati nič posebnega. Sinoči smo imeli banket, katerega je priredilo društvo sv. Jožefa števil. 103 K. S. K. J. in društvo sv. Janeza števil. 65 K. S. K. J. Banketa so se udeležili delegati 12. konvencije,

glavni odbor, pevsko društvo ter mnogo drugih rojakov. Na banketu je igrala slovenska godba.

Vršili so se razni govori, katerih prvega je govoril naš predsednik g. Paul Schneller. Njegov je drnati govor je bil sprejet s splošnim odobravanjem, kakor tudi govori njegovih naslednikov.

V četrtek popoldne je bila na konvenciji sprejeta National Fraternalist lestvica, da bode mogla K. S. K. Jednota tedaj poslovati po vseh državah. Tozadevni predlog je bil sprejet s 102 proti 23 glasovi. Proti je glasovala znana jolietška klika.

Poročevalce.

W. Mineral, Kans.

Cenjeno uredništvo: — Društvo "Sokol", števil. 21 S. D. P. Z. je priredilo sejo, katere so se udeležila tudi društva "Orel" števil. 19 S. N. P. J., društvo sv. Barbare postaja števil. 13, spadajoče v Forest City, Pa., in avstrijsko slovensko bolniško podporno društvo števil. 4 v Mineral, Kans.

Sejo je otvoril brat Ant. Belak, predsednik društva "Sokol" števil. 21 S. D. P. Z., nakar je bil izvoljen začasnim predsednikom sobrat F. Kositz, zapisnikarjem pa sobrat F. Prelogar. Začasni predsednik je obrazložil navzočim, zakaj se je sklicala seja, nakar se je priporočil brat John Goršek, da natančno razloži namen današnje seje. Nadalje je bilo predlagano in sprejeto, da se resolucija S. N. P. J., S. D. P. Z. in S. S. P. Z. prečitajo zaporedoma, in da se sprejme tista, s katero se strinja večina članov. Predno se začnejo čitati resolucije, povdarja Mr. M. Oberžan, na kak način naj si vsak tolači te resolucije. Po prečitavanju vseh treh resolucij se sprejme resolucija Slovenske Narodne Podporne Jednote, ki je najbolj ugodna vsem navzočim. Sprejme se dodatek k točki 10, in sicer: Ako član dobi odpravno izplačano, se lahko plačuje v posmrtninski sklad tako, da dobe dediči v slučaju njegove smrti posmrtnino, da torej tak član ne bi prenehal biti ud, kakor narekava ta točka. Nadalje je bil podpiran in sprejet predlog od vseh navzočih članov društva sv. Barbare števil. 13, da se apelira na vsa krajevna društva te organizacije, da ostro protestirajo proti postopanju gl. urada, oziroma postopanju gl. tajnika John Telbana, ki se ne drži tega, kar je sklenila zadnja konvencija z veliko večino, namreč da se ta organizacija pridruži drugim na prednim organizacijam.

Frank Kositz, zač. predsednik, Frank Prelogar, zapisnikar. Calumet, Mich., 2. srpnja 1914.

Članstvu Slov. Hrvatske Zveze.

U Glasniku, od 17. o. mj., br. 29 bijaše objelodanjen dopis Josipa Jermana. Kao što je cijenjenim čitaocima poznato, na prošlog konvenciji Slovensko Hrvatske Zveze, bijahu izabrani u odbor, da pregledaju knjige, vodjene od 1. siječnja, 1913, do 31. prosinca 1913, "ovi: Joe Lovrine, John Agnich, Frank Greković, Filip Nekić in Vinko Arbanas. Na taj odbor se Jerman u dotičnom dopisu obara, jer da su pregledavači knjige radili površno i ne zamijetili pogriješka, koja se navodno sastoji u ovom: Tajnik nije upisao svotu od \$520.00. To su kamate na novac S. H. Z. uloženi u 4 po sto u raznim bankama i to \$5000 u First National Bank of Calumet, \$4000 u Calumet State Bank, \$4000 u Merchant & Miners' Bank, ukupno \$13.000 — a uz 4 po sto kamati iznašaju \$520. Tih \$520 je blagajnik S. H. Z. primio 15. siječnja 1914.

Koliko Jerman znađe o onomu o čemu piše, vidi se i po tomu, što je napisao, da je ta svota od \$720, interes na \$8000.00 uz 4 procenta (U pučku školu Jermana, da se na učestv. množiti. Op. sl.) Da predjemo na samu stvar Kao što rekoh, blagajnik je tih \$520.00 primio tek 15. siječnja g. 1914, a tajniku je o tom javio tek 7. srpnja, 1914. Ovo je takozvani stari sistem knjigovodstva ili sistem staroga Zvezinog odbora. Blagajnik je javljajo stanovitim svotama tajniku svakih šest mjeseci, kada je bio šestmjesčni proračun. To vam je taj njihov krasni sistem, koji ne vredi ni pišva boba. Medjutim, što se poštenja i tajnika i blagajnika u

ovoj stvari tiče, svaka im čast, — nego nevaljani sistem valja pokopati i bolje uvesti; moderniji, i praktičniji uvesti onakov sistem, kakav mora biti.

Pitam ja sada Jermana, kako sam ja mogao znati za ono, čega u knjigama ni tajnika, ni blagajnika nije bilo, niti kako rekoh: nije moglo biti 31. prosinca, 1913, do kojega dana sam ja s ostalima, — zato imenovani ma — knjige pregledao? Kako sam ja mogao znati za tih \$250, koje je blagajnik primio tek 15. siječnja 1914, a tajniku javio tek 7. srpnja 1914.

Ja sam zajedno sa spomenutom braćom članovima S. H. Z. nakon naznačenog pregledavanja Zvezinih knjiga podastro izvješće delegatima prošle konvencije S. H. Z. i u tom izvješću istaknuo smo, da su računai S. H. Z. od 1. siječnja 1913 do 31. prosinca 1913, u redu, ali da su knjige vrlo slabo vodjene.

Na prigovor radi vodjenja knjiga, odgovoriše nam dotična gospoda kojih se prigovor tiče, da su premalo plaće primali, pa da bolje nijesu ni mogli raditi, za neznatnu plaću po onoj: Kakva plaća takav i posao.

Na temelju istaknutih činjenica, ja zahtjevam od Jose Jermana, da u budućem broju Glasnika opozove ono što je meni, služeći se neistinom prišao, ili čemo se drugačije i na drugom mjestu porazgovoriti, pa da vidimo onda, hoće li se Jerman naučiti pameti i paziti drugi put, što po novinama piše.

Pita Jerman, — a na misli mu je novi odbor S. H. Z. Kako duže će članovi S. H. Z. ovakove trpjeti u odboru? Ja mu odgovaram: Jest, žalosno je, sramotno je, Jermane, da su članovi S. H. Z. tebe i one, — koji sada zajedno s tobom odbor S. H. Z. rade, ne samo igde u odboru izabrali, nego što vas veća odavna nijesu poslali u — Šandrovac patke striči!

Sramota je ne samo za S. H. Z., nego za cijeli narod hrvatskog i slovenskog imena, da su na čelo Zveze izabrali i trpjeli odbor, u kojem su gospodarili šmoksani, koji se nijesu brinuli, jer se valjda nijesu ni znali pobrinuti, da podastru za to nadležnim oblastima pravila S. H. Z. za potvrđenje ljudi kristite se pravila slovensko hrvatske zveze nijesu već 8 godina pot vredjena po onim autoritetima, koji bi ih pa zakonu potvrditi morali! Već četiri godine prevale S. H. Z. glase drugačije, nego li glasi zvezin charter.

Stanovita gospoda, koja bi, da druga dajete lekeije tačnosti i urednosti te sposobnosti, nose charter Slovensko Hrvatske Zveze u džepovima, kao da S. H. Z. ne ima 50 centi, pa da se kupu okvir i charter ukoviren na zid ureda objesi, da ga svaki član, nanese li ga sreća u Zvezin ured, može vidjeti.

Ali, da gospoda i gosponče, ki medju njima i takovi, koji su gruvali šakama u prsi, te vikali u salunima, dakako: Mi zastupamo Hrvate i Slovence! Mi smo u glavnom odboru S. H. Z. bojali se, da će koji član charter potvrditi i vidjeti, da stanovita gospoda u odboru S. H. Z. ne znadu, ne vrijede a ma baš ništa, jer izdavaju i tiskaju te Zvezine novce troše za nepotvrđena pravila, pa strpaše charter u džep i mogače katkada zamotaju lunch u njega, kada idu u manju ili paku u štore na rad.

Vinko Arbanas, Novi predsj. Nadz. odbora S. H. Z.

FRANK ERCHULL ELY, MINN.

se priporoča cenjenim rojakom v Ely, Minn., in okolici za naročila za nagrobne spominke in povečanje slik, katere naročam od zanesljivih tvrdk in jih prodajam po zelo nizkih cenah.

FRANK ERCHULL ELY, MINN.

John Skull Edini slovensko-hrvatski saloon MESSABA, MINN. PRVI SALOON OD DIPE.

Priporoča Slovencev in Hrvatov svoj dobro založen saloon v mnogobrojen poset.

JOHN AGNICH gostilničar EVELETH, MINN. GRANT STREET Sveže pivo, pristno vino in druge raznovrstne pijače ter unijske smotke. Prodajam železniške in parobrodne listke na vse kraje sveta. Rojakom in bratom Hrvatom se najtopljeje priporočam.

Velika razprodaja fonografov Ta krasna COLUMBIA IV. TALKING MACHINE ima jako mil, čist in glasen glas. Omara je velika in krasna, ter je izdelana iz hrastovega lesa, je 12 palev široka in 7 palev visoka. Rog je črno emajliran, okinčan z rožami, zlato obrobjen in jamčen za 15 let. Ta stroj je stal \$40.00, vendar radi velike tekme pošljemo ta krasni stroj z 12 najboljših slovenskih skladb, katere sami zberete iz cenika, vštvešči 50 igel za samo \$17.50. Mi tudi prodajamo znane VICTOR TALKING MACHINE in boljša LUMBIA GRAMOFONE na lahka odplačila. Pišite po naš listovnanje. Poslali ga bomo ZASTONJ. SAUL BIRNS, 117 Second Ave. Dept. 47, NEW YORK.

Svoji k svojim! Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo trgovino in bogato založeno.

grocerijsko trgovino. V zalogi ima obveznana "Cremo" moko; dalje prodaja krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slama. Cene zmerne, potrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA. Za mnogobrojen poset in naklonenost se uljudno priporoča.

MATH. VIDAS, slovenska trgovina BIWABIK, MINN. Telefon 61.

First National Bank, EVELETH, MINN. Najstarejša narodna banka na Mesaba Range. KAPITAL IN PREOSTANEK \$122.000.00. Pošljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah. Parobrodni listi za vse crte. Placamo obresti po 3 od sto.

5 pristinih pijač in te so Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec, Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsa gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki ima portira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zabož te ali one pijače, poskušajte; samo da bo eden zabož, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik. A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Miners National Bank, EVELETH, MINN. Kapital, preostanek in delniška odgovornost \$74.000.00. Pošljamo denar in prodajamo parobrodne listke na vse strani sveta. Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah. Posetite nas.

ZA SVOBOD... ROMAN Spisal... "No, če bi bolje veste,"... "Ustregla jima je..."... "Koliko je videla Matija, da se..."... "Kako je bilo, ker se je preg..."... "Ljetovca gre..."... "dejala čisto..."... "zaželela bolnica še..."... "besede. Kako si ni mo..."... "je bilo Urši tako sla..."... "— "Po gospoda prej..."... "tako se je godilo pri M..."... "ni hiši, in ljudje so..."... "ni bil mislil!"... "zvezna nekaj večerov s..."... "pohod manke Mejca..."... "Tristo medve..."... "ni, tam ni, kakašna bog..."... "— "Spaka, ta pa je..."... "— "O, mamka M..."... "Minica pa skoraj že n..."... "dal prisel je Stržen za n..."... "napešterala od krmari..."... "zamešana, je začel sar..."... "mama, kdaj bo..."

SPOMIN IZ NEAPLJA.

Proti večeru sva šla s prijateljem po mestu. Najini interesi so bili različni, zato sva se ločila. Jaz sem blodil po luki in opazoval veliko življenje. Zagoreli obrabi so mi vikali z obrežja: "Barca, barca? A—a? — Ecocla qua!" Zdaj je utonilo solnce za Posilipom, za grobom starega Vergila. Nebrojne črede koz so se začele vračati z bližnjih gričev v mesto. Iz luke je šlo več sto delavcev in se porazgubljalo v ozkih ulicah; toda to ni nič zmanjšalo vrvenja v njej. Še vedno so neprestano piskale sirene, svigale so neprestano barke in "vaporetii", gmelji železniški vozovi. Videti je bilo, da tudi noč ne zrahlja vezi, ki vežejo človeka na morje. — V neki barki sem videl mladega moža z ženo. Žena je dajila otroka, mož pa je s slastjo segal z žlico v lonec po večerjo. Pri tem se je z zadovoljstvom oziral na ženo in otroka. Žena se mu je zahvaljevala z zaljubljenim pogledom. Slikarji, kje ste, da mi naslikate to!

Šel sem mimo gradu v Villo Nazionale. Koliko nasprotje! Tukaj so se brezskrbno vozili bogatini in plemenitiški tik morja proti Posilipu ter zaljubljeni šepetali svojim spremljevalkam. Ko so zginjili zadnji vozovi, sem se naslonil na kamenito ograjo ob morju.

Bajnolepa večerna zarja je umrla izza sinjnih in začela vstajati skrivnostna noč. Njen prihod je naznanjal lahko božajoče vetriče. Naenkrat je zagrnila vse od Vezuva do Posilipa in morja do Capodimonte Reale.

Brezskrbni vetriči je izgnil in drevesa ob morju so zaspala. Tajna harmonija je oćarala vse. Moja duša je vzplula skozi noč nekam v nepotično daljavo. Silna čuvstva so hitela skozi njo kot spomladanski oblaki po nebu. Spet sem dremal pri materi naravi v naročju. Bil sem v stanju, katerega ne znam popisati. Resnično ne vem so me vezali valčki, ki so pripovedovali skalam med objemanjem o neizčrpnosti morja, ali ribiške lučice, ki so žarele tam v dalji, kjer je vezala noč nebo in morje, ali zvezde, ki so se gledale v velikansko ogledalo kot osenjanjstvene meščanke predno odidejo na izprehod, ali vse skupaj.

Šele v globoki noči sem se obrnil do morja. Za Villo Nazionale (novi del mesta) je po hribovskih brleto tisoče lučic. Njihovi žarki so se rili v noč in se tam družili v gloriozni podoben odsev, ki je medlel tem bolj, čim bolj se je bližal nebu. Pod tem odsevom so rajali bogatini v vilah, hotelih, vrtilih, na samotnih krajih so pa sanjali pari s polnimi srci ljubezni in hrepenenja.

Odšel sem na Piazza del Plebiscito. Orkester je igral globokih čuvstev polne italijanske arije. Mnogiče so z zadržajočo sapo sledile izvajanjem. Tam sem našel tudi prijatelja. Šla sva v Vio Roma.

Nepretrgane procesije so se valile gorindol. Madonske lepe (italijanske, preobložene z nakitjem, so se presekno nasmehavale spremljevalcem in jih vnevale s svojimi gorečimi pogledi. Ti so jim govorili in frazarili, kakor znajo menda samo Italijani. V teh procesijah so bili raztreseni mnogostevilni tujei, katere so izdajali že njihovih pogledi; pa tudi njihovi koraki niso bili tako prožni. Sicer pa, kdo bo iškal v trdnih popotnikovih korakih prožnosti!

S prijateljem sva krenila v stranske ulice. Začetkoma sva se samo izpraševala z začudenimi pogledi. Tam v novem mestu in VII Roma toliko bogastva, tu pa ta revščina! — Napol nagri ljudje so spali na ulicah ob steni. Med njimi je bila tuintam čreda počivajočih koz. Pred nekim pragom sva videla v umazane čunje zavito žensko upirati. (Taktar je bila dolga). Oh te oči! Samo dvakrat je svignilo iz njih onemogo hrepenje, dasi sem dolgo stal pred umirajočo. Sree me je grozno bolelo. Tukaj sem še le jasno spoznal mizerijo človeka v vesoljstvu.

Tudi prijatelj je stopal ginjen poleg mene naprej. Kup umazan in raztrgan otrok je ležal na tistem tlaku z rokami pod glav. Iz nasprotnih stene jih je gledala "Madonna", katere mili obraz je razsvetljeval štirioglat veneč lučič. Šla sva dalje. Ulica se je razširila.

Bila sva na Korzu Garibaldi. Pred neko gostilno sta pela va narodna pevača: "Bella sei come un angelo, vaga come una stella, per mi sei tu quella, che mi foristi il cor..."

Teško je bilo razumeti besede iz temperatentne južne melodije in spremljajoč mandoline. Z ognjem v očeh in živimi gestami je prednašal eden izmed njiju to in še nekaj pesmic. Ločila sva se od njiju, ko sta že pela pred tretjo gostilno. O čuvstev polne napolitanske pesni, poslušal bi vas vso noč! — Ko sva se vračala domov, sva skoraj oba hkrati vzdihnila: Da življenje, veliko, veliko se skriva v tvojih globinah!

Čista jutranja modrina je vse laad Neapljem. Od vzhoda so začeli padati v njo prvi jutranji žarki in takoj se je pokazala v drugih tonih. Šel sem na hrib San Martino. Oh ta pogled! Od Vezuva do Posilipa, kakšne tri ure na dolgo, so se belile hiše v nepretrgani, loku podobni črti. Tam, kjer je bil lok najbolj napek, se je naslanjal na velikanski kup hiš kakor mogočeno roko, ki ga je varovala pred zlomljenjem. Na spodnjem koncu se je spal neumljeni napolitanski krotitelj Vezuv. Pred lokom se je razpenjala morska gladina, posejana z ladjami in ladjicami. Nad njo in hišami je plaval čisti jutranji zrak. Oko je vzhrepelo v daljave; seboj je zvaljalo tudi sree.

Napotil sem se v Luko in se namenil odpeljati kamor že bode. Med potjo sem srečeval črede koz, ki so hitele iskat hrane na bližnje hribe. Tuintam jih je ustavil pastir in hitro nadojil pomoliviš mu lonec; to se je godilo pri vsaki čredi tako dolgo, dokler ni bila podojena zadnja koza. Sploh pa dela Napolitanec večji del vse na cesti. — Pred neko luknjo sem videl kup maffie (postopačev). Ko sem stopil malo bližje, sem videl, da so prodajali čike, ki so jih prejšnjo noč z lučmi v rokah nabirali na ulicah in v kavarnah. Ne daleč od tam sem jih spet videl gruho. Stali so pred trgovci z ostanki jedil. O mizerija! — Hitro sem pogledal iz tistih ulic in se z vso silo otresel mučnih misli. Prišel sem v luko Santa Lucia. Izvedel sem, da odpelje ob devetih parnik na Capri. Hitro sem kupil vozni listek in se prepeljal v "barchetti" na parnik, ki je bil zasidran kakšnih 300 m od tamkaj. Na parniku sem našel same Ruse in Angleže. Sedel sem v bližini Rusov. Nekaj časa sem poslušal njihovo "baltaanje", toda sree je hotelo drugam. Odšel sem na nasprotni konec ladje. Neudusljivo hrepenenje se me je lotilo. Sree in oko sta zdrsnili čez to modrino sam ne vem kam. Pasli sta se tam, kjer se je izlivala nebesna sinjina v morskno. Iz nasprotnega konca ladje je zavznela:

"Addio mia bella Napoli, d'ogni città reina; il ciel tuo azzurro, limpido, la placida marina; quell'aura tua dolcissima d'arcania melodia, quel profunnato zeffiro, l'eterna tua allegria..."

Tej je sledila "Santa Lucia". Postali smo pred Sorrentom. Nekaj Angležinj je vstopilo in odšli smo proti Capriju.

Čez pol ure smo obstali pred skrivnostno podzemeljsko odprtino "la Grotta azzurra." Prestopili smo v male čolne. Vhod je tako nizek, da sem moral leči v čolnu, ko sem zdrsnil notri. Iz vsakega čolna, ki se je prizibal v jama, je bilo čuti: "Ah! — Res sem radeveden, koga bi ne oćarala ta srebrnočista modrina. Tukaj petje siren ni več samo vabljivo, temveč tako nebeško lepo, da popolnoma izgubiš lastno voljo, da bi te bilo treba privezati v čolnič kot nekaj Odiseja ob jadernik. Pod tem tajinstvenim obokom bi sanjal človek dolgo, dolgo, v večnost, če ga ne odpeljale že čez tri četrti ure ven.

Počival sem v hotelu Italija. Pred njim stoji na čez sto metrov visoki skalni senčnati vrt, navpično pod njim pa je morje. Nekaj časa sem poslušal pri sosedni mizi pogovarjajoča se umetnika. Potem sem obrnil oči na morje. Čuvstva in misli so postale tako smele, da sta jima bila že skoraj nebesni obok preizek in morje preplitvo. Pa kmalu sta ohlapnila, kajti sree

je bilo prepolno in ni moglo ničesar več sprejeti. Vzdrnila me je ženska s koraldami. — Če se ne motim, sem videl v holetu Gorkega. Ob štirih me je poklicalo parnikovo piskanje v luko.

Sedel sem k Angležem. Nisem razumel njihove govornice, a njihovo obnašanje me je že vabilo naprej. Tako nepresiljeno, ljubko, pa vendar samozavestno obnašanje se ućijo menda samo v oxfordskih in drugih angleških vzgojvališčih in se da vzgojiti menda samo na podlagi angleškega temperamenta. Parnik se je približal Neaplju. Od zapada so ga greli še zadnji žarki in mu dajali tisto nepopisno vabljivost, ki ujame toliko človeških sree.

Šel sem tudi v Museo Nazionale. Te zbirke so unikum, karšni nima svet. Žal, da mi je ostal za muzej samo en dan. Da najdemo v mestu, kjer je toliko siromaštva in tak muzej, je skoraj neverjetno. V celem shranjujejo v njem okoli milijon objektov. Toliko ne najdemo niti v Vatikanu! Grške umetnosti je tukaj več nego v Rimu. Zastopane so skoraj vse šole. Duša ti vriska od veselja in se zakorhvaljuje očem zatečeno hrano, ko hodiš po teh dvoranah. Oči vsakega obiskovalca obvisne na Farneski Heri, Venerah, Psihi, umirajočemu Perziju, ranjenem Galcu, Panu in Dafni. Farneski bik je pa itak poleg Laokoono najintereasantnejša, nam dostopna skupina iz grške umetnosti. Od oddelka doprskih kipov, kjer so obračali umetniki vso pozornost na fiziognomijo, pa se niti ločiti ni mogoče. Še bradatega Homerja najdemo med njimi. Tamošnja zbirka slik je manjša nego druge večje italijanske zbirke slik, toda nudi pa vkljub temu veliko.

Vlak naju je pripeljal v Pompeje. Solnce je pritisaklo tako, da niso hoteli ljudje iz sene. Pri vstopu so se državni uslužbenci leno stegovali pod hladnimi oboki in se niso veliko zmenili za najin prihod. Cesar nisva našla več v Rimu, to je stalo zdaj pred nama. Celo, resnično rimsko mesto! — Ko sem prehodil vse te številne ulice, forum, dome, gledališča in terme, si je začela fantazija postavljati stari Rim. Stopil sem v fantaziji v neki dom. Gladkolična in stanevita Rimljanka me je prišla pozdravljati v nežne gube zloženi tuniki. Peljala me je v atrium. Ste ne so bile okrašene s slikami in kipi. Vesela družba me je sprejela med se. Vsi so bili govornici in so gledali s ponosom name, prišleca. — Med tem me je pripeljal tovariš od izhoda. Še enkrat sem se ozrl na rimljansko mesto. V duhu sem videl oni strašen dan, ko so vpili in klicali na pomoč nesrečni Pompejčani, dokler jih ni zakopala pekoča lava v večno temo. Zalosten sem se vračal mimo velikih napisov utrjene in ohlajene lave v Neaplju.

Drugi dan sva vsa izmučena in trudna odpotovala. Še enkrat sva videla Rim, še enkrat Floreenco. Ustavila sva se v Bologni, v Criducejevem in Poscolijevem mestu. Potem sva se pa odpeljala čez lepo Južno Tirolsko z nebotičnimi gorami in rodovitnimi dolinami v domovino.

Tej je sledila "Santa Lucia". Postali smo pred Sorrentom. Nekaj Angležinj je vstopilo in odšli smo proti Capriju.

Čez pol ure smo obstali pred skrivnostno podzemeljsko odprtino "la Grotta azzurra." Prestopili smo v male čolne. Vhod je tako nizek, da sem moral leči v čolnu, ko sem zdrsnil notri. Iz vsakega čolna, ki se je prizibal v jama, je bilo čuti: "Ah! — Res sem radeveden, koga bi ne oćarala ta srebrnočista modrina. Tukaj petje siren ni več samo vabljivo, temveč tako nebeško lepo, da popolnoma izgubiš lastno voljo, da bi te bilo treba privezati v čolnič kot nekaj Odiseja ob jadernik. Pod tem tajinstvenim obokom bi sanjal človek dolgo, dolgo, v večnost, če ga ne odpeljale že čez tri četrti ure ven.

Počival sem v hotelu Italija. Pred njim stoji na čez sto metrov visoki skalni senčnati vrt, navpično pod njim pa je morje. Nekaj časa sem poslušal pri sosedni mizi pogovarjajoča se umetnika. Potem sem obrnil oči na morje. Čuvstva in misli so postale tako smele, da sta jima bila že skoraj nebesni obok preizek in morje preplitvo. Pa kmalu sta ohlapnila, kajti sree

raje v južni smeri, oćividno v namenu, upasti v Francijo.

BITKE PRI MUEHLHAUSEN.
Pariz, Francija, 23. avg. — Pri Muehlhausen je prišlo ponovno do hudih bitk. Naznanja se, da so Francozi pod generalom Paul Pau zagnali nemške čete do reke Rene. Francozi prodirajo od Thanna preko Dammerkirch proti Muehlhausen. Najbolj vroča bitka se je vršila v predmestju Muehlhausen, Dornachu. Desno krilo Francozov je napadlo Altkirch, levo pa Neubreisach in Colmar.

ITALIJA IN AVSTRIJA.
Pariz, Francija, 23. avg. — Pridodnji teden bode najbrže proglašena vojna med Avstrijo in Italijo.

PRISTANISKI DELAVCI PRIZADETI PO VOJNI.
Everett, Wash., 22. avg. — Tukajšnji pristanski delavci tudi že občutijo sedanjo evropsko vojno. Ker je prekomorski promet skoraj popolnoma ustavljen, ne prihajajo ladje v pristanišče, in za težake ni dela. Večina pristanskih delavcev nima ne dela in ne zaslužka.

Tajnik zadrage pristanskih delavcev je izjavil, da je čedina možnost izboljšati razmere ta, ako hočejo pluti ladje nekaterih družb pod ameriškansko zastavo.

UKUHOVINE.
Ribežovo vino (currant wine.)

Ribežovo vino je jako dobro okrepčilo, in priporočljivo je, da ga naše skrbne slovenske gospodinje napravijo kakš sodček za slučaj, če se človek ne počuti dobro. Napravi se pa tako-le:

Dobro zrele ribežove jagode se odberejo d pecljev, strajajo in potem se stisne ali spreša iz njih sok, ter se precedi. Prideni nar kvart ribežjevega soka pol pajnta vode in funt sladkorja. Premesaj vse prav dobro, in vlij v snažni sod. Luknjo za veho pokrij z redko čunjno in pusti stati štiri do pet tednov. Potem pretoci v steklenice in zamaši.

Malinov jesih (raspberry vinegar)
Na štiri kvarte rudečih malin vzemi toliko jesiha, da jih pokriješ. Pusti stati 24 ur, potem stvar zavri in precedi. Deni na vsak kvart dobljene tekočine dva funta sladkorja, kuhaj 20 minut in deni v steklenice, dokler je še vroče. Steklenice morajo biti vroče, in je najboljše, da stojijo v vroči vodi. Malinov jesih je takoj za rabo, če se ga pa hoće držati za mraz, steklenice dobro zapreti z zamaškom in parafinom. Kadar se rabi se primeša malo vode. Je jako dober za bolnike.

Malinova mezga (raspberry jam.)
Vzemi na vsaki funt ne preveč zrelih malin po en funt sladkorja. Zmešaj vse skupaj dobro, in deni v lonec. Prideni na vsaki funt malin malo čajno čašo ribežjevega soka, in kuhaj počasi toliko časa, da se tekočina takoj strdi, če jo napelj na mrzli krožnik. Nalij v kozarec, deni povrh košček čistega papirja, katerega si namočila prej v žganje (brandy), in potem poveži še enkrat z bolj močnim papirjem Spravi na suhi tenni prostor.

Mezga iz strožnic ali črnih malin.
Na dvanaest funtov ali na 6 kvartov malin vzemi 9 funtov sladkorja. To pride okrog 3/4 funta sladkorja na vsak funt jagod. Deni maline v lonec, in jih zmešaj z leseno žlico. Pusti, da počasi zavrejo, in pusti reti 30 minut. Potem deni sladkor notri, in kuhaj še 20 minut, ter rahlo mešaj da se ne prime. Zagrej prej kozarec v vroči vodi, in napolni kozarec z mezgo. Zapri kozarec s tem, da na močiš košček papirja v brandy, ga položi na mezgo, oziroma na glaž, in zaveži kozarec še z drugim papirjem in znitjo.

MODROVANJE.
Denar je take narave, da se množi, da raste. Veljava pohištva se ne množi; zato naj se ima le potrebno pohištvo. Denar dela de-

Richter-jev ANCHOR PAIN-EXPELLER.
Navedilo za uporabo je na listu, ki je ovit okoli steklenice.
Cena 25c in 50c v lekarnah.
F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington Street NEW YORK, N. Y.



nar, in ta proizvod dela zopet denar. Denar je kot živalstvo, kot rastline — pomnožuje se. Denar ni mrtva stvar kot miza ali stol ali klobnik. Ako obrnete pet šilingov jih bo šest, če zopet obrnete, bo sedem šilingov in tri penije, in tako dalje in dalje, da se doseže stotine funtov sterlingov. Čim več je denarja, tem hitreje raste in se množi, ako ga nima norec v rokah.

Denar bo prihranil le isti, kadar pozna njega veljavo, kadar se drži rednega štedenja, in kadar ima stalni zaslužek. Lahkomišljčji, ki stojijo za baro in vpravijo v par minutah vse, kar so s trpljenjem zaslužili v par dneh, ne bodo nikdar nič imeli. Brezmerno povipavanje je krivo največ siromaštva in žalosti in nesreč. Pazi na cente na nikelnje, dolarji skrbeli bodo sami za sebe.

Benjamin Franklin.
95 AKROV NAJBOLJŠE ZEMLJE
je naprodaj v slovenski naselbini na Greaney, Minn. Zemlja je bližju šole in cerkve. Za podrobnosti se obrnite v slovenskem jeziku na **PAT GREANEY, (9-17 z) GREANEY, MINN.**

RAZPRODAJA KNJIG.
Narodna biblioteka, nepopolna, 6 snopičev, — .60c
Narodna biblioteka, nepopolna, 14 snopičev, — \$1.50
Vjnetnik na Galeji 20c
Kako postanemo stari 35c
Poduk novopriseljencem z zemljevidom Združ. držav ... 35c
Nihilist 25c
Roman Johar a 20c
Slov. ang. slovnica 1c
Pravila dostojnosti 25c
Pripovedke za mladino 25c
Solnce in dež 25c
življenje prestolonaslednika Rudolfa \$1.00
Ženinom in nevestam. Spisal škof Ant. Bonav. Jeglič. ... — 25c
Razne nabožne slike po 25c komad

Te knjige so iz stare zaloge in ene so nekoliko umazane, ker so bile v izloženem oknu, zato so cene tako nizke. Poština je všteta. Naročila je nasloviti na:
Narodni Vestnik, 405 W. Michigan Str., Duluth, Minn.

Na prodaj
Podpisani prodam po jako nizki ceni vse poslopje, ki se nahaja na lotah 11 in 12, blok 7, na Ely, Minn., ki je znano kot Bartolovo posestvo, poleg tega imam na prodaj tudi opremo za saloon (bar fixtures), 1 count za grocerijsko prodajalno in 1 "meat block" za mesnico. — Kupec hiš mora premakniti iste na drugo mesto, ker moram imeti prostor za novo poslopje. Vprašajte za nadaljne podatke pri **Frank Erchull** 122 Camp St., Ely, Minn.

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravnishvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, ven dar je boljši, drži, nego lovi.

NAŠI ZASTOPNIKI.
Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročino za "Narodni Vestnik" ter. nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:
Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsch, L. Perushok, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcaushek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahns, Frank Kochevar Chisholm, Minn.
Frank Horvatic, Virginia, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.
Ignac Heglar, Buhl
Vincenc Mikulich, Aurora.
Martin Grahek, Section 30.
Marko Majorica, Hibbing in Kitzville.
Frank Oven, Rauch in Silverdale.

MICHIGAN:
Joseph Butala, Ahmeek.
Mike Muhvich, Baltic.

WISCONSIN:
Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Zlanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee Wis.
John Stappell, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Frank Meh, 243-1st Ave., Milwaukee.
Alojz Golob, 304 Franklin St., Port Washington.

ILLINOIS:
Jostp Novak, 206-3rd St., La Salle.
Simon Jesenski, La Salle, Ill.
Joseph Blisk, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Golcink, Panama, Ill.
Frank Brenc, Waukegan, Ill.
Tony Prosen, Graniteville.
Dominik Jerše, Virden.
Frank Kreffel, Nokomis.

INDIANA:
N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.
Frank Bandek, 2605 W. Michigan St., Indianapolis.
Frank Krebs, Universal.
Louis Rudman, 737 N. Holmes Str., Indianapolis.

PENNSYLVANIA:
Ivan Pakj, Conemaugh
John Sedina, 1111 Woodway, Braddock.
Matt. Kamina, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tuhar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Aronia, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
John Bemis, Lusk.
John Lamuth, Marianna.
Frank Miklaucich, McDonald.
Martin Koroshec, Ralphton.
Anton Demshar, Broughton.
John Malakar, Claridge, Pa.
Frank Adamopolis.
Stefan Gutina, Hermitine.
Vid Vodišek, Moon Run.
A. Lavrich, Adamsburg.
Tomaž Prevljak, Universal in okolica.
Josip Čebular, Vandling.
Math. Petrich, Nobletown in Cliff Mine.
John Tegel, 1129 Emerson Ave., Farrell.

OHIO:
Karol Banzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Pral gar, Collinwood, O.
Alois Ballant, 112 Sterling Ave., Berton, Ohio.
Anton Kikel, Youngston, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.
Anton Brelich, East Palestine.
Frank Petrich, 1701 E. 29th St., Lorain.
G. Bernsak, So. Akron.

COLORADO:
Luka Bergant, Segundo.
John Janecik, Leadville, Colo.
Frank Skrabec, Denver, Colo.
Frank Blantnik, Walsenburg.
Anton Udovich, Ladow.
Frank Repovš, Somerset.

KANSAS:
Ferdinand Toman, Stone City.
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Zagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Kudjati, Pittsburg.
Math. Sedina, Franklin.
Ignac Gabršček, Mulberry.
Mike Krulc, Breezy Hill.

WYOMING:
F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
John Globočnik, Diamondville, Wyo.
Frank Koblar, Cumberland.
John Slannik, Superior in So. Superior

MONTANA:
Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont.
Peter M. Barich, 234 E. Park Str., Butte.
Martin Šedinc, Bear Creek.
Frank Suhadolnik, East Helena.
John Sheringer, Roundup.
John Kermel, Klein.

NEW YORK:
Frank Malavasi, 36 Diamond St., Little Falls.
Joseph Scheller, 638 Bushwick Avenue, Brooklyn.

OKLAHOMA:
Josef Strukel, Bryant, Okla.
Frank Skvarš, Adamson, Okla. . .

UTAH:
John Sterlekar, Sunny Side, Utah.
Joseph Vogrinec, Sunny Side, Utah.
Venceslav Bransel, Murray, Utah.

DRUGI KRAJI:
John Buzich, Wardner, Idaho.
Josef Kersten, Oregon City, Ore.
Frank Teropčić, Fort Smith in Jenny Lind Ark.
Anton Taskar, Black Diamond, Wash. .

Mali oglasnik.
NA PRODAJ.
Podpisani prodam moje posestvo na Ely, Minn., po zelo ugodni ceni, ker se bodem vstanovil na farmi. Posestvo je pripravno za vsake vrste trgovino ali stanovanje, za cene se je obrniti na **Joseph Smuk, Greaney, Minnesota.**

24. avgusta 1914
OGLAS.
Službo dobi upravnik (ger). Veše mora biti zmožen govornu in pisari in zmožen knjigovodstva. Poskušnje v zadrucni jestvinami. Za točnost naznanjajo njegov naslov, žiti varščino. Prošnje je **AURORA CO-OPERATIVE** Box 298 Aurora

IŠCEM
mojega brata Valentina ma iz vasi Zagorica, Dobrorepolje na Kranjski je nekje v Minesoti, cenjenega rojaka naj mi naznanjajo njegov naslov, ve zanj, ali naj mi pa sam Mrs. Francis box 694, Roundup (8-24)

Stoj Jože! Kje si pa ne veš kje? Bil sem in mesnici
ANTON STIMAC
na South Range
On ima najboljšo grocerijo in sveže mesa
Pa tudi v saloon
ima najboljšo pijačo. — roča se Slovencec in v obilen obisk.

STAR THEATRE
So. Range, . . .
ima vedno lepe in premikalne slike. Ob vanredne posebnosti.
Slovenci in Hrvati se te zabave! Spostovani

Star Theatre
rojaka
JOŽETA SUSTAR
201 East Northern Ave. PUEBLO, COLO.

GOSTILN
se pripravite vsem rojakom prijazne postrežbe z izvrstno in smodkami.

F. Dale Cerveny
zobozdravnik
MILLER ANNE
Ely,
KRVAVO KLANJE.

VARNOST
Bank of Sheboygan
3% INTEREST PAID ON SAVINGS

ZEMLJEVID
Avstro-Ogrske
Velik, barvan zemljevid, pe, meri 21x28 palcev, podrobnosti sovražnih pošlje proti plačilu 25c. bru. Naslovite: **Supt. OSLEH, 2312 W. 3rd St., Duluth.**

naša naloga: **Ruske** **DA VELIK STRAH** **SI, MEDTEM, IN AVSTRIJ** **KANSKA BITKA SE** **LAJO S SVOJIM ZRA** **BODE DOLGOTRAJ** **V JAPONSKO.** **NI VOJNI S FRANCO** **NEMSKÉ ZMAGE.** **AMPAK IMELI VELI** **ZA SVOJ OBSTANEK** **Petrograd, Rusija,** **Ruski, se morajo n** **prokurirajočimi Rusi. Bitke** **ni Nemci poraženi.** **Ruski** **London, Anglija, 27** **arica, da so ruske čete** **ndenburg, Sensburg in** **V vzhodni Galiciji s** **ko so imeli občutne iz** **Rim, Italija, 27. avg** **ste prodirajoče čete ok** **ranjank v Galiciji. Prot** **Avstrij** **London, Anglija, 27** **pravljajo, da je Avstrij** **maljno ozemlje med** **ransko vojno takoreko** **London, Anglija, 26. avg.** **prepojenih ted Be** **stane, ki naj odpre pro** **stanskim četam pot v F** **konatom in Belfortom. F** **namada pod generalom** **stacije iz spodnje Alzacije.** **stane in Departement du** **stane se vrši bitka na** **FRANCOZOV** **Francija, 26. avg.** **stane vojni minister je** **stane zvečer, da je uh** **stane v spodnji Alzaciji** **stane armade,** **stane "Od nove h** **stane usoda Manbeuge in L** **stane Alzaciji bi nam od** **stane katerih je nam od** **stane. Potrebna je mogoč** **stane namuknjevanje iz Alzac** **Anglija, 26. avg.** **stane vojni minister Kitch** **stane zbornici razpra** **stane položajja. Kakor s** **stane dolgo, v bitki pri Ch**